

Sven Uhlås och hans bror Erik Uhlås driver det lilla skogsföretaget i Rättvik som bland annat arrangerar kurser i hyggesfritt skogsbruk. FOTO: KLOCKAR MATTIAS NÄÄS

”Skogsägarna har tappat kontrollen över sin skog”

Ökat intresse för hyggesfritt skogsbruk – Rättviksbröder pratar om sunt ”skogsförnuft”

RÄTTVIK

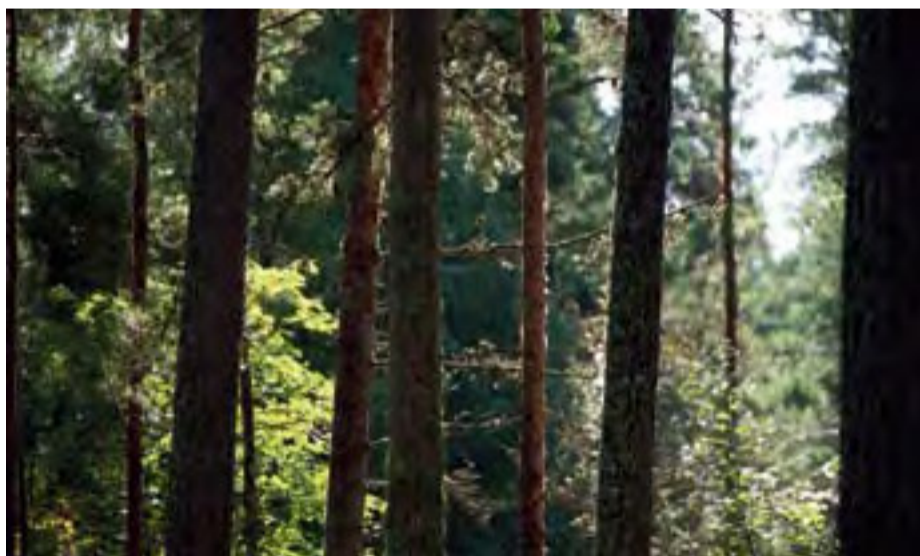
Svenskt skogsbruk har i princip sett likadant ut de senaste 40 50 åren, men...

Vi har ett regeringsuppdrag att arbeta för alternativ inom skogsbruket. Ett av dem är det hyggesfria skogsbruket, säger skogskonsulent Lars-Olof Sarenmark, Skogsstyrelsen Rättvik.

Hela den svenska skogsbruksmodellen har sedan årtionden tillbaka präglats av storskalighet och stora volymer. Sven Uhlås som tillsammans med sin bror arbetar med hyggesfritt skogsbruk och har kurser hemma i Rättvik, anser att skogsägarna har förlorat kontrollen över sin skog.

– **Många skogsägare** ser inte sin skog längre och det är i stället skogsindustrin och skogsbolagen som avverkar. Pengarna sätts in på skogsägarens konto. Skogsägaren själv kanske inte ens besöker skogen och ser den i vissa fall varken före eller efter avverkningen, säger Sven Uhlås.

– I stället för att få en stor engångssumma kan skogen med ett hyggesfritt skogsbruk ge en mindre summa under en längre tidsperiod och samtidigt undviker skogsägaren hyggen av den

En skog med träd som har olika höjd och olika dimensioner utmärker hyggesfritt skogsbruk.

typ som är så vanliga i dag. – Men hela skogsnäringen ”sitter fast” i stora volymer. Det finns inga storskaliga försök eller forskning på det hyggesfria skogsbruket.

– Hyggesfritt skogsbruk innebär att en certifierad trädmarkare ger råd om avverkningen. Vederbörande tar till exempel hänsyn till skogsägarens önskemål, ekonomi och natur- och kulturvärden. Vi utgår från en dominant, ett utgående träd, livskraftigt träd. Trädgruppen definieras i en cirkel runt dominanten. Diametern på vissa träd kontrolleras, varje träd synas, evighetsträd permanentmärks, även döda träd sparas för att utveckla den biologiska mångfalden.

När varje område kontrolleras kommer träd med olika höjd att finnas kvar och ljus för att de nya plantorna ska växa kommer ned till marken.

Skogsbruket som bedrivs enligt traditionella metoder innebär att grupper av träd visserligen sparas annars avverkas alla träd samtidigt och skogen växer upp och alla träd blir lika höga.

– Ungefär fem till tio procent av träden lämnas kvar, därefter följer markberedning och återplantering. Varför hyggesfritt skogsbruk blivit allt mer aktuellt beror på att det inte passar i olika miljöer, det är fyrkantigt, i vissa fall upplevs det förstöra miljön,

är fula. Opinionsen i landet visar att alternativa skogsbruk behövs och mer ekologiska och naturvårdsmässiga metoder behövs.

– Av den skog som avverkas i dag utgörs nära 100 procent av kalhyggesbruk, berättar Lars-Olof Sarenmark.

– Att arbeta med nästa generations skogsbruk och skapa god kvalitet på virket är frågor som vi diskuterar i dag. Kanske inte enbart lönsamhetsperspektivet spelar in, säger Sven Uhlås som driver det lilla skogsbruksföretaget i Rättvik som arbetar med hyggesfritt skogsbruk.

Bröderna Uhlås från Rättvik talar om ”sunt skogsförnuft” och beskriver sitt arbete

Det avverkade trädet blev cirka 130 år. Bredvid stubben växer den nya generationen skog upp, en tallplanta som är cirka två år gammal.

med det hyggesfria skogsbruket, att ta hand om och värda skogen, att på ett ekonomiskt sätt bruka skogen och samtidigt behålla natur- och rekreativvärden.

– **Jag är utbildad** inom konventionellt skogsbruk. Jag är skogsingenjör men på gården jag växte upp tillämpade vi metoden att hugga utan hygge. Hyggesfritt skogsbruk är egentligen ingenting nytt, bara någonting som vi glömt. I morgon: Mellanskog och en lokal skogsentreprenör om metoden hyggesfritt skogsbruk.

Katarina Cham
0248-130 07
katarina.cham@dt.se

Fängelse för våldtäkt mot barn

RÄTTVIK

Två år och sex månaders fängelse.

Det blev domen för den man i 20-årsåldern som för två år sedan våldtog en då elvaårig flicka när hon var på besök hos sin farmor.

Mannen tillhör familjen och besökte flickans farmor tillsammans med sin sambo.

När alla gått och lagt sig gick mannen in i det rum där flickan låg i sin säng och förgrep sig på henne. Hon blev helt paralyserad och låtsades sova.

Farmodern vaknade och frågade vad mannen höll på med. Mannen svarade att han hämtat en kudde, men i domen beskriver mannen att han var inne i rummet för att hämta sin mobiltelefon som låg i flickans rum på laddning.

Mannen vet i förhör inte varför han vidrörde flickan. När händelsen polisanmälades en tid senare gick mannen självman till polisen och anmälde sig.

Mora tingsrätt anser det vara styrkt att mannen våldfört sig på flickan och dömer honom, förutom fängelsestraff, på två och ett halvt år till ett skadestånd.

Mannen ska betala 85 000 kronor i skadestånd till flickan.

Katarina Cham

Två bilar och ett rådjur i kollision

RÄTTVIK En trafikolycka inträffade på riksväg 70 före Vikarbyn i riktning mot Mora strax före klockan 23 i går kväll.

En bil med släp bromsade in för ett rådjur och blev då påkörd av bakomvarande fordon, uppger SOS Alarm. Ambulans kallades till platsen men ingen person ska ha blivit allvarligt skadad i olyckan.

Kontroll av LOV

RÄTTVIK Rättviks kommun har ansökt om stömbidrag för att förbereda och utveckla valfrihetssystemet, LOV inom hemtjänst.

Socialstyrelsen har beslutat tilldela Rättviks kommun 232 860 kronor för att tillsammans med Falu och Leksands kommuner skapa ett gemensamt system för kontroll och uppföljning av LOV. I Rättvik finns fyra företag inom LOV-verksamheten.